

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра німецької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

08. _____ 2023 р.

ПРОГРАМА

Перекладацької практики (без відриву від навчання)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – німецька

Програма перекладацької практики (без відриву від навчання). – Одеса: ОНУ, 2023 р. – 14 с.

Розробник: Голубенко Н. Ю., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № 1 від. “ 28 ” серпня 2023 р.
 Завідувач кафедри _____ (Наталя ГОЛУБЕНКО)
 (підпис)

Погоджено із гарантом ОПШ «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

 (Наталя ГОЛУБЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. “ 29 ” серпня 2023 р.
 Голова НМК _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)
 (підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.
 Завідувач кафедри _____ (_____)
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.
 Завідувач кафедри _____ (_____)
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис перекладацької практики (без відриву від навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 3/3	03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізації: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		90 год.	90 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Перекладацька практика (без відриву від навчання)» є застосування студентом набутих за період навчання знань та вмінь; оволодіння всіма засобами мови перекладу; апробування та вдосконалення на практиці навичок перекладу; розвиток професійних компетенцій у процесі набуття перекладацького досвіду.

Основними **завданнями** дисципліни «Перекладацька практика (без відриву від навчання)» є такі: сформувати у студентів здатність відшукувати зміст того, що перекладається; розвинути практичні вміння письмового перекладу; закріпити, поглибити та розширити теоретичні та практичні знання про доперекладацький аналіз тексту, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів; виховати у студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти потребу у поглибленні своїх знань та удосконаленні власних умінь, а також творчого підходу до перекладацької діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК05. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

в) спеціальних (СК):

СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК08. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК09. Здатність до аналізу прагматичних аспектів перекладу, основних моделей, типів перекладу, видів перекладацьких відповідників, перекладацьких трансформацій, основних прийомів перекладу, вияву адекватності перекладу і рівнів перекладацької еквівалентності.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 01. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного

самовдосконалення.

ПР 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПР 03. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПР 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР 18. Здійснювати доперекладацький аналіз тексту для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата, проводити лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів), вільно володіти навичками з основних видів перекладу, всіх жанрово-стильових різновидів текстів, в тому числі на основі сучасних комп'ютерних технологій; здатність виконувати правильний письмовий переклад різностильових та різножанрових текстів, здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).

У результаті проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) здобувач вищої освіти повинен

знати: як здійснювати аналіз тексту; як перекладати та оформлювати переклад різних за жанром текстів з німецької мови на українську та навпаки; правила редагування тексту, який перекладається; як активно використовувати лексичну базу необхідної області, в якій здійснюється переклад; правила орфографії німецької та української мов;

вміти: виконувати переклад текстових матеріалів різних жанрів будь-якої складності з німецької мови на українську та навпаки; застосовувати на практиці набуті знання з граматики німецької мови; проводити доперекладацький, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів; редагувати письмовий текст; відтворювати безеквівалентну лексику; виявляти та застосовувати перекладацькі трансформації.

3. Організація проведення перекладацької практики (без відриву від навчання)

Практична підготовка здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова є обов'язковим компонентом освітньої програми та має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок і вмінь.

Базою проведення перекладацької практики (без відриву від навчання) для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня є кафедра німецької філології факультету романо-германської філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми перекладацької практики (без відриву від навчання) для студентів освітньо-професійної програми: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька забезпечує кафедра німецької філології.

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення перекладацької практики (без відриву від навчання), є:

- призначення керівників практики;
- складання тематики індивідуальних завдань на практику;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики, проведення настановної і підсумкової конференцій.

Безпосереднє керівництво перекладацькою практикою (без відриву від навчання), науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики магістра здійснює кафедра німецької філології, яка:

- розробляє робочу програму перекладацької практики здобувачів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за освітньо-професійною програмою: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька;
- здійснює заходи щодо усунення недоліків у організації практики;
- організовує проведення зборів здобувачів вищої освіти з питань практики за участю керівників практики;
- здійснює керівництво і контроль за проведенням практики;
- повідомляє здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня про систему звітності з перекладацької практики (без відриву від навчання);
- робить підсумки проведення перекладацької практики (без відриву від навчання) для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька.

Керівник практики:

- здійснює контроль за виконанням програми перекладацької практики (без відриву від навчання) та термінами її проведення;
- надає необхідну допомогу здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня при виникненні проблем під час виконання письмового перекладу текстів;

- інформує студентів про порядок надання звітів про перекладацьку практику (без відриву від навчання);
- приймає захист звітів студентів про перекладацьку практику (без відриву від навчання) на засіданні кафедри, атестує їх і виставляє оцінки в залікові книжки;
- здає звіти студентів про практику на кафедру.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня при проходженні перекладацької практики (без відриву від навчання) зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики матеріали (індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- виконувати вказівки керівника;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з перекладацької практики (без відриву від навчання).

4. Зміст практики

Перекладацька практика (без відриву від навчання) передбачає письмовий переклад п'яти текстів художнього, наукового, офіційно-ділового та публіцистичного стилю, а також їхній доперекладацький аналіз.

Для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня проведення перекладацької практики (без відриву від навчання) передбачає три етапи:

- початковий;
- основний;
- заключний.

На початковому етапі студент має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- ознайомитися з програмою перекладацької практики (без відриву від навчання);
- отримати індивідуальне завдання від керівника практики.

На основному етапі практики студент має:

- здійснити доперекладацький аналіз текстів, визначивши стиль, жанр, тип тексту та характер адресата, провести лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів, виконати письмовий переклад та здійснити редагування тексту.

На заключному етапі студент має:

- підготувати звітні матеріали за підсумками перекладацької практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання;
- захистити результати перекладацької практики (без відриву від навчання) на засіданні кафедри.

5. Структура практики

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	інд	ср		л	п	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Початковий етап перекладацької практики (без відриву від навчання).										
Тема 1. Ознайомлення з програмою перекладацької практики (без відриву від навчання). Установча конференція. Загальний інструктаж. Розподіл між студентами індивідуальних завдань.	2				2	2				2
Разом за змістовим модулем 1	2				2	2				2
Змістовий модуль 2. Основний етап перекладацької практики (без відриву від навчання)										
Тема 2. Доперекладацький аналіз текстів (визначення стилю, жанру, типу тексту та характер адресата).	16				16	16				16
Тема 3. Лінгвостилістичний аналіз тексту.	18				18	18				18
Тема 4. Перекладознав-	20				20	20				20

чий аналіз тексту.									
Тема 5. Переклад та редагування тексту.	30				30	30			30
Разом за змістовим модулем 2	84				84	84			84
Змістовий модуль 3. Заключний етап перекладацької практики (без відриву від навчання)									
Тема 6. Підготовка звітних матеріалів за підсумками перекладацької практики.	2				2	2			2
Тема 7. Захист результатів перекладацької практики (без відриву від навчання) на засіданні кафедри.	2				2	2			2
Разом за змістовим модулем 2	4				4	4			4
Усього годин	90				90	90			90

6. Методи навчання

Словесні: загальний інструктаж на установчій конференції, обговорення перекладацької практики (без відриву від навчання);
 наочні: презентація результатів власних досліджень;
 практичні: доперекладацький, лінгвостилістиний та перекладознавчий аналіз оригіналу тексту, виконання індивідуального завдання – письмовий переклад та редагування п'яти текстів різних жанрів.

7. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль – контроль керівника практики за виконанням початкового етапу, основного етапу та заключного етапу перекладацької практики (без відриву від навчання).
 Підсумковий контроль – перевірка доперекладацького, лінгвостилістичного та

перекладознавчого аналізу текстів, а також письмового перекладу текстів.

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І. Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повністю виконав індивідуальне завдання керівника практики – переклав п'ять текстів різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, виконав всі вимоги закладу, де проходила практика, надав чіткі та логічні результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації в зазначені терміни, аргументував висновки. Широкий тезаурус по тематиці текстів на переклад.
85–89	B		Здобувач вищої освіти повністю виконав індивідуальне завдання керівника практики – переклав п'ять текстів різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, проте допустився незначних лексичних та граматичних помилок, виконав всі вимоги закладу, де проходила практика, надав чіткі та логічні результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації в зазначені терміни, аргументував висновки. Широкий тезаурус по тематиці текстів на переклад.
75–84	C		Здобувач вищої освіти повністю виконав індивідуальне завдання керівника практики – переклав п'ять текстів різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий

			аналіз текстів, проте допустився лексичних та граматичних помилок, виконав всі вимоги закладу, де проходила практика, надав чіткі та логічні результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації, проте не дотримався визначених термінів, аргументував висновки. Тезаурус є достатнім.
70–74	D		Здобувач вищої освіти виконав індивідуальне завдання керівника практики не повністю – переклав п'ять текстів різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, не повністю здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, допустився значних лексичних та граматичних помилок, виконав не всі вимоги закладу, де проходила практика, надав результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації, не дотримався визначених термінів, аргументував висновки. Тезаурус є достатнім.
60–69	E		Здобувач вищої освіти виконав індивідуальне завдання керівника практики не повністю – переклав п'ять текстів різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, не повністю здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, допустився значних лексичних та граматичних помилок, виконав не всі вимоги закладу, де проходила практика, надав не всі результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації, не дотримався визначених термінів, не аргументував висновки. Тезаурус є достатнім.
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти виконав індивідуальне завдання керівника практики не повністю – переклав 2-4 тексти різних жанрів з німецької мови на українську та навпаки, не повністю здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, допустився суттєвих лексичних та граматичних помилок, виконав не всі

			вимоги закладу, де проходила практика, не сформував результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації, не дотримався визначених терміні, не зробив висновки. Тезаурус не є достатнім.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виконав переклад тексту, або виконав лише один переклад тексту з німецької мови на українську або навпаки, не здійснив доперекладацький аналіз, лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз текстів, допустився суттєвих лексичних та граматичних помилок, не виконав вимоги закладу, де проходила практика, не сформував результати проходження перекладацької практики (без відриву від навчання) у відповідній документації, не дотримався визначених терміні, не зробив висновки. Тезаурус не є достатнім.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожен змістовий модуль. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Студент отримує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожен модуль 60 та більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче покращити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Загальна оцінка
Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		
T2	T3	T4	T5	T6	100	100
100	100	100	100	100		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Голубенко Н. Ю. Робоча програма дисципліни «Перекладацька практика (без відриву від навчання)».
2. Голубенко Н. Ю. Силабус дисципліни «Перекладацька практика без відриву від навчання)»

10.Рекомендована література

Основна

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу [курс лекцій: доопрацьований та доповнений]: навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
2. Романова Н.В. Теорія та практика перекладу. Херсон: Міська друкарня, 2015. 140 с.

Додаткова

1. Синегуб С. В. Теорія та практика перекладу з німецької мови : навч. посібник для студентів факультету перекладачів. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
2. Теорія перекладу. Практика перекладу (англійська / німецька / французька мови): метод. рек. для студ. які навч. за напр. підготовки 6.020303 – Філологія (кредит.-модул. система). *Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики пер.;* А. О. Івахненко, В. В. Ільченко]. Харків: НУА, 2011.51 с.
3. Kußmaul P. Verstehen und Übersetzen : Ein Lehr- und Arbeitsbuch. 2.,

aktualisierte Auflage. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH + Co. KG, 2010. 217 S.

Інформаційні ресурси

1. http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub_gat.php
2. http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01_03.htm
3. <http://www.uni-essen.de/yaziwerkstatt/artikel/index.htm>